

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) มุ่งศึกษา การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๒๐๗ คน^๑

^๑องค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง, แผนพัฒนา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐), (นครศรีธรรมราช: ม.ป.ท, ๒๕๕๖), หน้า ๓๐

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง โดยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๒ จำนวน ๑๓๖ คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

๓.๒.๓ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินงานดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนผู้นำชุมชน

๓.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๑ เทคนิควิธีที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง โดยการดูขนาดตัวอย่างได้จากตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๓ จำนวน ๑๓๖ คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จึงได้แจกแบบสอบถามจำนวน ๑๓๖ ชุด ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
บ้านท่าไทร	๖๑	๔๐
บ้านคลองใหม่	๔๒	๓๐
บ้านควนมิตร	๔๓	๓๑
บ้านควนมีชัย	๓๘	๒๒
บ้านวังหอน	๒๓	๑๓
รวม	๒๐๗	๑๓๖

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการดำเนินงานดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนผู้นำชุมชน

^๒สงศรี ขมภูวงค์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช, ๒๕๕๔), หน้า ๑๑๓.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๓.

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้กรอบแนวคิดจากวิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑) ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๖ ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และการมีบทบาทในชุมชนโดยใช้แบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ	จำนวน ๑๕ ข้อ
๒. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	จำนวน ๑๑ ข้อ
๓. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	จำนวน ๑๓ ข้อ
๔. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน	จำนวน ๑๔ ข้อ

ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท^๔ โดยการกำหนดระดับความมากน้อยของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชน โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

๕	หมายถึง ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด
๔	หมายถึง ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับมาก
๓	หมายถึง ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง
๒	หมายถึง ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับน้อย
๑	หมายถึง ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

^๔ อ่างใน พิษณุ อภิสมจารโยธิน, การศึกษาผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมทักษะทางสังคม Hail Trip, (กรุงเทพมหานคร: คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๐), หน้า ๗๗.

๒) นำเครื่องมือที่สร้างไปให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๓) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC ในทุกข้ออยู่ในระหว่าง ๐.๘-๑.๐

๔) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเขาพระทอง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Cronbach^๕ นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลต่อไป ได้ค่าความเชื่อมั่น .๙๘๕

ตอนที่ ๓ แบบสัมภาษณ์ เป็นข้อคำถามปลายเปิดที่ต้องการทราบข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งหัวข้อคำถามจะประกอบด้วย ข้อเสนอแนะใน ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ๒) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ๓) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และ ๔) ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมแบบสอบถามการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ขออนุญาตจากศูนย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

๒. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน ๑๓๖ ชุด ไปให้กลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ได้เตรียมไว้แล้ว

๓. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

๔. การสัมภาษณ์กำหนดนัดหมายผู้ที่ให้สัมภาษณ์แล้วเดินทางไปสัมภาษณ์ยังสถานที่ทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้สรุปเรียบเรียงเขียนเป็นข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน

^๕บุญถม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น, พ.ศ. ๒๕๔๓), หน้า ๙๖.

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายผล

ขั้นตอนที่ ๒ ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ศึกษากรณีเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปลผลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายของเบสต์ (Best)^๖ ดังนี้

๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายความว่า ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายความว่า ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับมาก

๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายความว่า ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายความว่า ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับน้อย

๑.๐ - ๑.๕๐ หมายความว่า ระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ ๓ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ต้องการทราบข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามขอบข่ายการดำเนินงาน ๔ ด้าน คือ (๑) ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ (๒) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (๓) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (๔) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

^๖Best อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, **วิจัยเบื้องต้น**, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, ๒๕๓๕), หน้า ๑๐๐.

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑) ค่า IOC สำหรับหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
R	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๒) ค่าร้อยละ(Percentage)^๗

$$\text{สูตร } P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P	แทน	ค่าร้อยละ
f	แทน	จำนวนข้อมูล (ความถี่)
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๓) ค่าเฉลี่ย(Mean. $\bar{X}$)^๘

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๔) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S D)

$$\text{สูตร } SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	ค่าคะแนนแต่ละคน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

^๗ บุญชุม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๑.

^๘ เรืองเดียวกัน. หน้า ๑๐๕.